

Minister for Grønland *Holger Hansens* svar (26. september 1974):

Dyrtidsreguleringen af lønninger for det offentligt ansatte personale i Grønland sker på grundlag af det særlige grønlandske reguleringspristal, der beregnes halvårligt af Danmarks Statistik efter retningslinier, der stort set svarer til dem, der anvendes ved beregningen af det danske reguleringspristal. Reguleringerne foretages som i Danmark pr. 1. april og 1. oktober og sker for tjenestemændenes og en del overenskomstansat personales vedkommende ved 3 pct. forhøjelse af grundlønninger m. v. for hver 3 points' stigning i reguleringspristallet. For lokalt ansatte arbejdere og funktionærer, der aflønnes efter overenskomster med Grønlandsk Arbejdersammenslutning, anvendes en dyrtidsregulering svarende til den, der i Danmark anvendes i overenskomsterne mellem Dansk Arbejdsgiverforening og LOs medlemsorganisationer, hvor dyrtidsportionerne er ens for alle ansatte uanset den øvrige aflønning. Denne portionsregulering bevirker som i Danmark, at ikke alle ansatte får fuld dækning for prisstigningerne. Da overenskomsterne med Grønlandsk Arbejdersammenslutning endvidere kun i begrænset omfang giver mulighed for lønglidning i overenskomstperioden, vil der i perioder med kraftige prisstigninger for visse grupper ske en nedgang i realværdien af de aftalte lønninger. Problemet var især af betydning i Grønland i årene indtil 1971, hvor den manglende fulde dækning for prisstigningerne var medvirkende til, at de her omhandlede lønmodtagergrupper fik en reallønsnedgang i forhold til grupper med fuld dyrtidsregulering. Ved de seneste overenskomster med Grønlandsk Arbejdersammenslutning er denne skævhed imidlertid blevet rettet op, ligesom der er sket en væsentlig forbedring af dyrtidsportionernes størrelse.

I begyndelsen af 1973 indtraf ekstraordinært kraftige stigninger i priserne på fødevarer, der i årets sidste måneder blev efterfulgt af stigende brændselspriser m. v. som følge af den internationale oliekrise. Disse

prisstigninger ramte i særlig grad de lavtlønnede grupper i Grønland og gav anledning til betydelig offentlig debat om og kritik af dyrtidsreguleringens form, herunder især af den forsinkelse, hvormed reguleringerne sker i forhold til prisstigningernes tidspunkt.

Som følge af denne debat meddelte tidligere minister for Grønland Knud Hertling i oktober 1973, at han havde besluttet at nedsætte et udvalg, der skulle undersøge spørgsmålene omkring dyrtidsreguleringen i Grønland. Nedsættelsen af et sådant udvalg var under forberedelse i ministeriet, da der i november 1973 blev udskrevet valg.

Jeg finder, at de særlige grønlandske problemer i forbindelse med dyrtidsreguleringen af lønninger er velbelyste, og drøftelserne af disse spørgsmål må efter min opfattelse indgå i en samlet overvejelse af lønproblemerne i Grønland. Det må dog erkendes, at de kraftige prisstigninger, vi har været ude for, medfører risiko for en forringelse af levevilkårene for de GAS-aflønnede i Grønland. Dette var en af årsagerne til, at ministeriet ved forhandlinger med Grønlandsk Arbejdersammenslutning i marts 1974 afsluttede et protokollat til GAS-overenskomsterne af 11. august 1973, hvori der blev foretaget en yderligere forhøjelse af dyrtidsportionernes størrelse, således at der nu til de lavestlønnede gives 100 pct. dækning for prisstigningerne.

Jeg finder det på denne baggrund ikke påkrævet at nedsætte et særligt udvalg til at behandle dyrtidsreguleringen af lønningerne i Grønland, og jeg er af den opfattelse, at overvejelser om ændringer af dyrtidsreguleringens form i hvert fald bør afvente resultatet af overvejelserne vedrørende dyrtidsreguleringen i Danmark i det af den tidligere arbejdsminister i august 1973 nedsatte udvalg vedrørende dyrtidsregulering.

Af *Edele Kruchow* (RV) til ministeren for offentlige arbejder (19. september 1974):

„Hvornår agter ministeren at udsende